

Roles and Functions of School Psychologists as Perceived by Undergraduate Students of the Faculty of Education, Chulalongkorn University*

Kamonwan Tangdhanakanond
Teara Archwamety

ABSTRACT

The purpose of the present study was to examine college students' perceptions of a school psychologist's roles and functions. Participants were 164 undergraduate students in the Faculty of Education, Chulalongkorn University. A questionnaire with semantic differential scale and checklist was employed to collect the data. Descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation), as well as inferential statistics (two-way repeated measure ANOVA, and Chi-square test) were used to analyze the collected data.

It was found that secondary education students rated all roles/functions as significantly more important than their elementary education counterparts ($p < .05$). If a school psychologist is not available, secondary education students expected school counselors to perform the assessment function ($p < .01$), counseling students function ($p < .05$), and intervention function ($p < .05$) significantly more than their elementary counterparts. They also expected "other students" perform the intervention function significantly ($p < .05$) more than their elementary counterparts. Juniors rated all of the roles/functions significantly higher than sophomores did ($p < .05$). However, juniors and sophomores did not differ significantly ($p > .01$) on who they thought should perform the various roles and functions of an unavailable school psychologist.

*The research project in International Collaborative Research (ICR) Initiative Project, College of Education, University of Nebraska at Kearney

บทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนตามการรับรู้ ของนิสิตปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*

กมลวรรณ ตั้งธนกานนท์
ธีระ อาชวเมธี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนตามการรับรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 164 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้คือแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรจำแนกความหมาย (semantic differential scale) และมาตรตรวจสอบรายการ (checklist) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงสรุปอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบวัดซ้ำ (two-way repeated measure ANOVA) และการวิเคราะห์ด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi-square)

ผลการวิจัยพบว่านิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษารับรู้ความสำคัญของทุกบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนสูงกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาคาดหวังมากกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาให้ครูแนะแนวเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านการประเมินผล ด้านการให้คำปรึกษานักเรียน และด้านการสอดแทรกแทนนักจิตวิทยาโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 .05 และ .05 ตามลำดับ นิสิตในสาขาวิชามัศึกษายังคาดหวังมากกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาให้เพื่อนนักเรียนปฏิบัติหน้าที่ในด้านการสอดแทรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตชั้นปีที่ 3 รับรู้ความสำคัญของทุกบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนสูงกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตาม นิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 รับรู้เกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่ทุกหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนแทนนักจิตวิทยาโรงเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* โครงการวิจัยหนึ่งของโครงการวิจัยร่วมมือระหว่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเนบราสกา คาร์นี

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 6 และมาตราที่ 22 ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม โดยกำหนดให้กระบวนการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติอย่างเต็มตามศักยภาพ จุดมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ คือเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเก่ง ดี และมีความสุข

ในสภาพสังคมปัจจุบันซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้านทั้งด้านวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจนั้น การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเก่ง ดี และมีความสุข เป็นสิ่งที่ยากยิ่ง (กรมวิชาการ, 2545) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ กับผู้เรียนมากมาย ทั้งปัญหาด้านอารมณ์ และจิตใจ เช่น ความเครียด ความวิตกกังวล และปัญหาด้านพฤติกรรม เช่น ความรุนแรง การก่ออาชญากรรม และการเสพติด โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งในสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการดูแล ค้นหาสาเหตุ แก้ไขปัญหา และติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ของผู้เรียน นอกจากนี้ โรงเรียนยังเป็นสถาบันที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ การเรียนการสอนจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ อบรม ปมนิสัย และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ไปด้วยความเก่ง ความดี และความสุข

ครูผู้สอนเป็นบุคลากรหลักในการสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน ทั้งด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรมการแสดงออก และคุณธรรมจริยธรรม ครูแนะแนวก็นับเป็นบุคลากรสถานศึกษาที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ โดยให้บริการการแนะแนวซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมกับความแตกต่างในศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน (กรมวิชาการ, 2545) ดังที่ Boonruangrutana (1987) กล่าวว่า ครูแนะแนว (guidance teacher) เป็นบุคลากรที่มีบทบาทในการให้คำปรึกษานักเรียนในการเลือกแผนการเรียนหรือสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในอนาคต และช่วยแนะน่านักเรียนในการแก้ปัญหาทางจิตและทางสังคม

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันในโรงเรียนต่างๆ ของประเทศไทย หากพบว่านักเรียนมีปัญหาเป็นกรณีพิเศษ เช่น ปัญหาในการเรียนรู้ต่างๆ ปัญหาสมาธิสั้น ปัญหาในการพูด การออกเสียง ปัญหาทางอารมณ์ ครูผู้สอนประสานงานกับครูแนะแนวเพื่อส่งนักเรียนต่อไปยังแผนกจิตเวชของโรงพยาบาล เพื่อให้จิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาประจำโรงพยาบาลเป็นผู้ทดสอบและประเมินผลการเรียนรู้และวินิจฉัยความบกพร่องผิดปกติต่างๆ ของนักเรียน ตลอดจนดำเนินการรักษานำบัดต่อไป

(Boonruangrutana, 1987) ครูแนะแนวยังไม่ได้รับการอนุญาตให้ดำเนินการบริหารการทดสอบแบบวัดทางจิตวิทยาหลายแบบวัด ตลอดจนไม่ได้รับการอนุญาตให้ประเมินและวินิจฉัยความบกพร่องผิดปกติทางจิตวิทยาและทางการเรียนรู้ของผู้เรียน อมรวิรัช นาคทรพรพ (2550) ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุขในยุคปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยว่าควรมีนักจิตวิทยาโรงเรียน (school psychologist) ที่มีบทบาทในการให้บริการช่วยเหลือ แก้ไข และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มที่โดยตรง นอกจากนี้ George Peabody College for Teacher และ Rutgers University (ม.ป.ป. อ้างถึงใน Magary, 1967) กล่าวว่านักจิตวิทยาโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่สุดในการช่วยให้อาจารย์ดำเนินการจัดการศึกษาอย่างราบรื่น สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียน (Watkins, Crosby และ Pearson, 2001; Violato, Rattan, Gornall และ Perks, 1981; Farrell, Jimerson, Kalamouka และ Benoit, 2005; Poulou, 2003; Hagemeyer, Bischoff, Jacobs และ Osmon, 1998; Trice, 2006; Farrell, Jimerson, และ Oakland, 2007; Jimerson, Graydon, Curtis และ Staskal, 2007; Archwamety, McFarland, Livingston และ Tangdhanakanond, 2007) พบว่า ในต่างประเทศบุคลากรที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ มีความแตกต่างจากของประเทศไทย กล่าวคือ ในต่างประเทศนั้น สถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีนักจิตวิทยาโรงเรียน (school psychologist) เป็นผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ นักจิตวิทยาโรงเรียนมีบทบาทในการให้คำปรึกษาและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยสามารถบริหารการสอบแบบสอบและแบบวัดทางจิตวิทยาต่างๆ ได้โดยตรงเพื่อวินิจฉัยความบกพร่องในการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนในด้านการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสอดแทรกจัดกระทำต่างๆ หรือกับครูผู้สอนในวิชาต่างๆ เกี่ยวกับผู้เรียน หรือกับผู้บริหารนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาของผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการแก้ไขปัญหาต่างๆ และพัฒนาผู้เรียนอย่างครบวงจร เนื่องจากนักจิตวิทยาโรงเรียนเป็นวิชาชีพที่ได้รับการอนุญาตให้ดำเนินการดังกล่าวได้ทั้งหมด

เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนและวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายในประเทศไทยผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการรับรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิตคณะครุศาสตร์เกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน และการรับรู้เกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนแทนนักจิตวิทยาโรงเรียน ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางสำหรับการส่งเสริมพัฒนานิสิตคณะครุศาสตร์ซึ่งจะไปเป็นครูในสถานศึกษาให้เห็นความสำคัญของบทบาทหน้าที่ต่างๆ ของนักจิตวิทยาโรงเรียน และเป็นแนวทางสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการสรรหาบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่แทนนักจิตวิทยาโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่นักเรียนในช่วงที่ยังไม่มีนักจิตวิทยาโรงเรียนในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนตามการรับรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะคือ 1. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาและนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน 2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน 3. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาและนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่แทนนักจิตวิทยาโรงเรียน และ 4. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่แทนนักจิตวิทยาโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

บทบาทของนักจิตวิทยาโรงเรียนที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมถึงบทบาท 5 ด้าน ได้แก่ 1. บทบาทด้านการประเมิน (assessment) ซึ่งเป็นความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในด้านการเรียน พฤติกรรม และสังคม 2. บทบาทด้านการให้คำปรึกษานักเรียน (counseling students) ซึ่งเป็นความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้สารสนเทศและแนะนำแนวทางในเรื่องต่างๆ แก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในด้านการเรียน พฤติกรรม และสังคม 3. บทบาทด้านการสอดแทรก (intervention) ซึ่งเป็นความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระทำหรือเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมหรือจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในด้านการเรียน พฤติกรรม และสังคม 4. บทบาทด้านการหารือกับครู (consultation with teachers) ซึ่งเป็นความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำครูผู้สอนในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในด้านการเรียน พฤติกรรม และสังคม และ 5. บทบาทด้านการหารือกับผู้ปกครอง (consultation with parents) ซึ่งเป็นความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำผู้ปกครองนักเรียนในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในด้านการเรียน พฤติกรรม และสังคม

ประชากรคือนิสิตปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 330 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างคือนิสิตปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 164 คน ซึ่งประกอบด้วยนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 ซึ่งอยู่ในสาขาวิชาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (descriptive research) ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้คือแบบสอบถามนิตินิตเกี่ยวกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิต ซึ่งสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ ชั้นปี และสาขาวิชาของนิสิต ตลอดจนความคุ้นเคยกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียน โดยข้อความถามเกี่ยวกับชั้นปี เพศ อายุ และสาขาวิชาของนิสิตมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ส่วนข้อความถามเกี่ยวกับความคุ้นเคยกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนมีลักษณะเป็นมาตราจำแนกความหมาย (semantic differential scale) 7 ระดับ แบบ Osgood ตอนที่ 2 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน ข้อความถามในตอนนี้มีจำนวน 5 ข้อ โดยแต่ละข้อประกอบด้วยข้อความถาม 2 ข้อย่อย ได้แก่ ข้อความถามเกี่ยวกับบุคลากรที่ควรปฏิบัติหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน 5 ด้าน (ด้านการประเมิน ด้านการให้คำปรึกษานักเรียน ด้านการสอดแทรก ด้านการหารือกับครู ด้านการหารือกับผู้ปกครอง) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และข้อความถามเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ 5 ด้าน (ด้านการประเมิน ด้านการให้คำปรึกษานักเรียน ด้านการสอดแทรก ด้านการหารือกับครู ด้านการหารือกับผู้ปกครอง) ของนักจิตวิทยาโรงเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราจำแนกความหมาย (semantic differential scale) 7 ระดับ แบบ Osgood แบบสอบถามมีค่าความเที่ยง (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .85

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และระดับความคุ้นเคยกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยโดยใช้สถิติเชิงสรุปอ้างอิงโดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาและนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษา รวมถึงทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนแบบสองทางแบบวัดซ้ำ (two-way repeated measure ANOVA) โดยให้ตัวแปรที่วัดซ้ำ (repeated factor) คือ บทบาทหน้าที่ 5 ด้านของนักจิตวิทยาโรงเรียน และตัวแปรอิสระ คือ สาขาวิชาของนิสิตในกรณีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษากับนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษา และตัวแปรอิสระ คือ ชั้นปีของนิสิตในกรณีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 นอกจากนี้

ยังทดสอบความแตกต่างระหว่างความถี่และร้อยละของการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษา กับ นิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษา รวมถึงทดสอบความแตกต่างระหว่างความถี่และร้อยละของการรับรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับผู้ที่ควรปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ 5 ด้านของนักจิตวิทยา โรงเรียนแทนนักจิตวิทยาโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละของนิสิตตามเพศ ชั้นปี และสาขาวิชาของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละของนิสิตตามเพศ ชั้นปี และสาขาวิชาของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแสดงดังตารางที่ 1 ซึ่งพบว่า นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนิสิตหญิงมากกว่านิสิตชาย โดยเป็นนิสิตชายจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 และเป็นนิสิตหญิงจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 73.20 เมื่อจำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 50.60 และเป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 49.40 เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 และเป็นนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละของของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ชั้นปี และสาขาวิชา

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	44	26.80
หญิง	120	73.20
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 2	83	50.60
ชั้นปีที่ 3	81	49.40
สาขาวิชา		
ประถมศึกษา	80	48.80
มัธยมศึกษา	84	51.20

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคุ้นเคยกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนตามการรับรู้ของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ระดับความคุ้นเคยกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนตามการรับรู้ของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี และสาขาวิชา แสดงดังตารางที่ 2 ซึ่งพบว่า เมื่อจำแนกตามชั้นปี นิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 มีความคุ้นเคยกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนในระดับปานกลาง ($M = 3.60$, $SD = 1.46$ และ $M = 3.63$, $SD = 1.54$ ตามลำดับ) เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา นิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาและนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษามีความคุ้นเคยกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนในระดับปานกลาง ($M = 3.51$, $SD = 1.46$ และ $M = 3.71$, $SD = 1.54$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคุ้นเคยกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนตามการรับรู้ของนิสิตจำแนกตามชั้นปี และสาขาวิชา

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชั้นปี			
ชั้นปีที่ 2	83	3.60	1.46
ชั้นปีที่ 3	81	3.63	1.54
สาขาวิชา			
ประถมศึกษา	80	3.51	1.46
มัธยมศึกษา	84	3.71	1.54

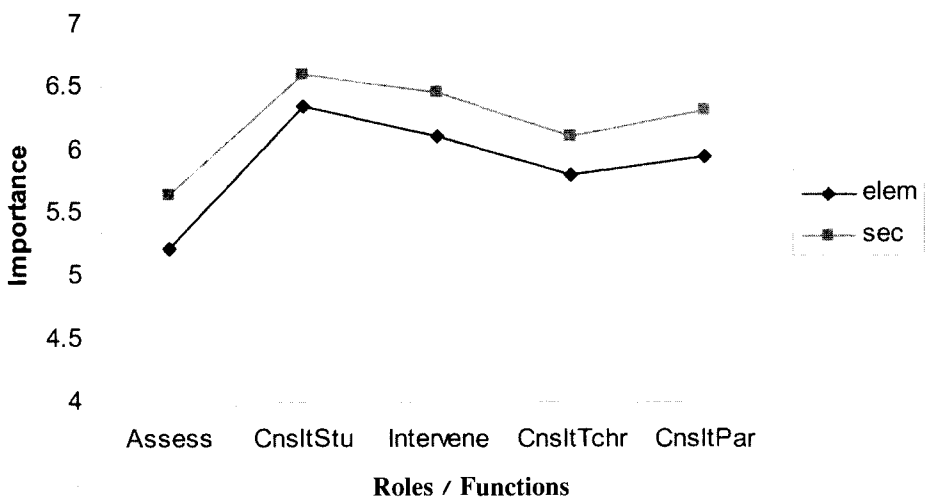
3. การเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาและนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาและนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนแสดงดังตารางที่ 3 และแผนภาพที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นิสิตในสาขาวิชามัศึกษารับรู้เกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ทั้ง 5 ด้านของนักจิตวิทยาโรงเรียนสูงกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F(1, 162) = 5.81$, $p < .05$) และยังพบว่าโดยภาพรวมนิสิตทั้งสองสาขาวิชารับรู้ความสำคัญในบทบาทหน้าที่ของจิตวิทยาโรงเรียน 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F(4, 648) = 43.97$, $p < .01$) โดยนิสิตมีความเห็นว่าบทบาทหน้าที่ด้านการให้คำปรึกษา

นักเรียนเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุด ($M = 6.47, SD = 1.02$) รองลงมาคือ ด้านการสอดแทรก ($M = 6.29, SD = 1.09$) ด้านการหารือกับผู้ปกครอง ($M = 6.14, SD = 1.13$) ด้านการหารือกับครู ($M = 5.96, SD = 1.24$) และด้านการประเมิน ($M = 5.44, SD = 1.27$) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม จากผลการวิเคราะห์ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาของนิสิตและบทบาทหน้าที่ด้านต่างๆ ของนักจิตวิทยาโรงเรียน ($F(4, 648) = 0.34, p > .05$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษา กับสาขาวิชามัธยมศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน

สาขาวิชา	บทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน										รวม	
	ด้านการประเมิน		ด้านการให้คำปรึกษา กับนักเรียน		ด้านการสอดแทรก		ด้านการหารือกับครู		ด้านการหารือกับผู้ปกครอง		M	SD
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD		
ประถม	5.21	1.43	6.34	1.23	6.11	1.19	5.80	1.41	5.95	1.32	5.88	1.37
มัธยม	5.65	1.05	6.60	0.73	6.46	0.94	6.11	1.04	6.32	0.86	6.23	0.99
รวม	5.44	1.27	6.47	1.02	6.29	1.09	5.96	1.24	6.14	1.13		

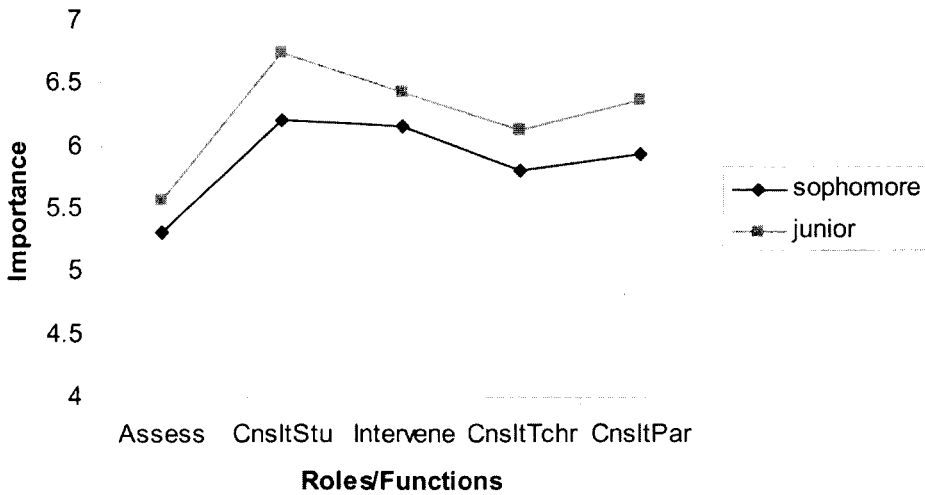
แผนภาพที่ 1 ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนตามการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาและสาขาวิชามัธยมศึกษา

4. การเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนแสดงดังตารางที่ 4 และแผนภาพที่ 2 ผลการวิจัยพบว่านิสิตชั้นปีที่ 3 รับรู้เกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ทั้ง 5 ด้านของนักจิตวิทยาโรงเรียนสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F(1,162) = 6.49, p < .05$) และยังพบว่าโดยภาพรวมนิสิตทั้งสองชั้นปีรับรู้ความสำคัญในบทบาทหน้าที่ของจิตวิทยาโรงเรียน 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F(4, 648) = 44.12, p < .01$) โดยนิสิตมีความเห็นว่าบทบาทด้านการให้คำปรึกษานักเรียนเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุด ($M = 6.47, SD = 1.02$) รองลงมาคือ บทบาทด้านการสอดแทรก ($M = 6.29, SD = 1.09$) ด้านการหารือกับผู้ปกครอง ($M = 6.14, SD = 1.13$) ด้านการหารือครู ($M = 5.96, SD = 1.24$) และด้านการประเมิน ($M = 5.44, SD = 1.27$) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม จากผลการวิเคราะห์ที่ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาและบทบาทหน้าที่ด้านต่างๆของนักจิตวิทยาโรงเรียน ($F(4, 648) = 0.97, p > .05$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน

ชั้นปี	บทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน										รวม	
	ด้านการประเมิน		ด้านการให้คำปรึกษานักเรียน		ด้านการสอดแทรก		ด้านการหารือกับครู		ด้านการหารือกับผู้ปกครอง		M	SD
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ชั้นปีที่ 2	5.31	1.30	6.21	1.14	6.16	1.04	5.80	1.28	5.93	1.21	5.88	1.37
ชั้นปีที่ 3	5.57	1.23	6.74	0.78	6.43	1.12	6.12	1.18	6.36	0.99	6.24	1.44
รวม	5.44	1.27	6.47	1.02	6.29	1.09	5.96	1.24	6.14	1.13		

แผนภาพที่ 2 ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนตามการรับรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

5. การเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาและนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่แทนนักจิตวิทยาโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาและนิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่แทนนักจิตวิทยาโรงเรียนแสดงดังตารางที่ 5 ซึ่งพบว่า นิสิตในสาขาวิชามัศึกษาคาดหวังมากกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาให้ครูแนะแนวเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านการประเมินผล ด้านการให้คำปรึกษานักเรียน และด้านการสอดแทรกแทนนักจิตวิทยาโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 .05 และ .05 ตามลำดับ นอกจากนี้ นิสิตในสาขาวิชามัศึกษายังคาดหวังมากกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาให้เพื่อนนักเรียนปฏิบัติหน้าที่ในด้านการสอดแทรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความถี่และร้อยละของการรับรู้ของนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาและสาขาวิชามัธยมศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่แทนนักจิตวิทยาโรงเรียน

บทบาทหน้าที่ บุคคล	สาขาวิชาของนิสิต				χ^2
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		
	ความถี่ (N)	%	ความถี่ (N)	%	
ด้านการประเมิน					
อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ	9(80)	11.25	8(84)	9.52	0.01
ครู	47(80)	58.75	40(84)	47.62	1.62
ครูแนะแนว	45(80)	56.25	69(84)	82.14	11.77**
ด้านการให้คำปรึกษานักเรียน					
อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ	18(80)	22.50	11(84)	13.10	1.89
ครู	69(80)	86.25	71(84)	84.52	0.08
ครูแนะแนว	58(80)	72.50	73(84)	86.90	4.43*
ผู้ปกครอง	67(80)	83.75	79(84)	94.05	3.46
พี่สาวหรือพี่ชาย	31(80)	38.75	42(84)	50.00	1.67
พระสงฆ์/นักบวช	12(80)	15.00	8(84)	9.52	0.69
ด้านการสอดแทรก					
อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ	23(80)	28.75	21(84)	25.00	0.13
ครู	67(80)	83.75	77(84)	91.67	1.72
ครูแนะแนว	49(80)	61.25	65(84)	77.38	4.30*
เพื่อนนักเรียน	37(80)	46.25	53(84)	63.10	4.04*
ผู้ปกครอง	65(80)	81.25	75(80)	89.29	1.52
พี่สาวหรือพี่ชาย	26(80)	32.50	34(84)	40.48	0.81
ด้านการหารือกับครู					
อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ	38(80)	47.50	50(84)	59.52	1.92
ครู	25(80)	31.25	38(84)	45.24	2.82
ครูแนะแนว	50(80)	62.50	60(84)	71.23	1.10
อาจารย์มหาวิทยาลัยจาก	33(80)	41.25	35(84)	41.67	0.00
คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์					
นักวิชาการจากกระทรวงศึกษาธิการ	18(80)	22.50	23(84)	27.38	0.29
ด้านการหารือกับผู้ปกครอง					
อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ	20(80)	25.00	20(84)	23.81	0.00
ครู	74(80)	92.50	82(84)	97.62	1.34
ครูแนะแนว	44(80)	55.00	59(84)	70.24	3.45

* $p < .05$, ** $p < .01$

6. การเปรียบเทียบการรับรู้ของของนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่แทนนักจิตวิทยาโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่แทนนักจิตวิทยาโรงเรียนแสดงดังตารางที่ 6 ซึ่งพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 รับรู้เกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่ทุกหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนแทนนักจิตวิทยาโรงเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความถี่และร้อยละของการรับรู้ของนิสิตในชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่แทนนักจิตวิทยาโรงเรียน

บทบาทหน้าที่ บุคคล	ชั้นปีของนิสิต				χ^2
	ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		
	ความถี่ (N)	%	ความถี่ (N)	%	
ด้านการประเมิน					
อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ	8(83)	9.64	9(81)	11.11	0.00
ครู	48(83)	57.83	39(81)	48.15	1.18
ครูแนะแนว	59(83)	71.08	55(81)	67.90	0.08
ด้านการให้คำปรึกษานักเรียน					
อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ	14(83)	16.87	15(81)	18.52	0.01
ครู	71(83)	85.54	69(81)	85.19	0.00
ครูแนะแนว	69(83)	83.13	62(81)	76.54	0.74
ผู้ปกครอง	71(83)	85.54	75(81)	92.59	1.43
พี่สาว/พี่ชาย	32(83)	38.55	41(81)	50.62	1.95
พระสงฆ์/นักบวช	7(83)	8.43	13(81)	16.05	1.57
ด้านการสอดแทรก					
อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ	21(83)	25.30	23(81)	28.40	0.07
ครู	72(83)	86.75	72(81)	88.89	0.03
ครูแนะแนว	58(83)	69.88	56(81)	69.14	0.00
เพื่อนนักเรียน	41(83)	49.40	49(81)	60.49	1.62
ผู้ปกครอง	69(83)	83.13	71(81)	87.65	0.36
พี่สาวหรือพี่ชาย	28(83)	33.73	32(81)	39.51	0.37

ตารางที่ 6 (ต่อ)

บทบาทหน้าที่ บุคคล	ชั้นปีของนิสิต				χ^2
	ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		
	ความถี่ (N)	%	ความถี่ (N)	%	
ด้านการหารือกับครู					
อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ	42(83)	50.60	46(81)	56.79	0.41
ครู	31(83)	37.35	32(81)	39.51	0.02
ครูแนะแนว	59(83)	71.08	51(81)	62.96	0.88
อาจารย์มหาวิทยาลัยจาก คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	31(83)	37.35	37(81)	45.68	0.85
นักวิชาการจากกระทรวงศึกษาธิการ	22(83)	26.51	19(81)	23.46	0.73
ด้านการหารือกับผู้ปกครอง					
อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ	18(83)	21.69	22(81)	27.16	0.40
ครู	79(83)	95.18	77(81)	95.06	0.00
ครูแนะแนว	55(83)	66.27	48(81)	59.26	0.59

* $p < .05$, ** $p < .01$

อภิปรายผลการวิจัย

1. การรับรู้ของนิสิตเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่านิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษารับรู้ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ทั้ง 5 ด้านของนักจิตวิทยาโรงเรียนสูงกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นต้นน่าจะมาจากปัจจุบันโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะมีครูแนะแนวซึ่งปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาและการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ (Boonruangrutana, 1987) ในขณะที่โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาไม่มีครูแนะแนว ดังนั้น นิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจึงคุ้นเคยและเห็นความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนมากกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษา ซึ่งบทบาทนักจิตวิทยาโรงเรียนก็มีความคล้ายคลึงกับบทบาทหน้าที่ของครูแนะแนว นอกจากนี้ จากผลการวิจัยซึ่งพบว่านิสิตชั้นปีที่ 3 รับรู้ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ทั้ง 5 ด้านของนักจิตวิทยาโรงเรียนสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 2 นั้นอาจเป็นเพราะนิสิตชั้นปีที่ 3 มีวุฒิภาวะที่สูงกว่าและศึกษาวิชาต่างๆ

ที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการศึกษา มากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 ทำให้ นิสิตชั้นปีที่ 3 เห็นความสำคัญของวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนมากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 2

จากตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ซึ่งพบว่า นิสิตรับรู้ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนด้านการประเมินน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับบทบาทหน้าที่ด้านอื่น ๆ (บทบาทด้านการให้คำปรึกษานักเรียน บทบาทด้านการสอดแทรก บทบาทด้านการหารือกับครู และ บทบาทด้านการหารือกับผู้ปกครอง) น่าจะเป็นเพราะครูแนะแนวยังไม่ได้รับการอนุญาตให้ดำเนินการบริหารการทดสอบแบบวัดทางจิตวิทยาหลายแบบวัด ตลอดจนไม่ได้รับการอนุญาตให้ประเมินและวินิจฉัยความบกพร่องผิดปกติทางจิตวิทยาของผู้เรียน หากครูพบว่านักเรียนมีปัญหาเป็นกรณีพิเศษ เช่น ปัญหาในการเรียนรู้ต่าง ๆ ปัญหาสมาธิสั้น ปัญหาในการพูด การออกเสียง ปัญหาทางอารมณ์ ครูแนะแนวจะส่งนักเรียนต่อไปยังฝ่ายจิตเวชของโรงพยาบาล เพื่อให้จิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาประจำโรงพยาบาลเป็นผู้ทดสอบและประเมินผลการเรียนรู้และวินิจฉัยความบกพร่องผิดปกติต่าง ๆ ของนักเรียน ตลอดจนดำเนินการรักษาบำบัดต่อไป (Boonruangrutana, 1987) นิสิตจึงมีคิดว่า บทบาทหน้าที่ด้านการประเมินเป็นหน้าที่ของจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาประจำโรงพยาบาล ซึ่งเป็นผลให้นิสิตรับรู้ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนด้านการประเมินน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับบทบาทหน้าที่ด้านอื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่า นิสิตรับรู้ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนด้านการประเมินน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับบทบาทหน้าที่ด้านอื่น ๆ นิสิตครูศาสตร์ไทยยังรับรู้ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนด้านการประเมินมากกว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา (Archwamety, McFarland, Livinston และ Tangdhanakanond, 2007) Archwamety, McFarland, Livinston และ Tangdhanakanond (2007) ยังพบว่า นิสิตครูศาสตร์ของไทยรับรู้ความสำคัญของบทบาทด้านการสอดแทรก บทบาทด้านการหารือกับครู และ บทบาทด้านการหารือกับผู้ปกครองน้อยกว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น บทบาทหน้าที่ด้านการให้คำปรึกษานักเรียน ซึ่ง นิสิตครูศาสตร์ของไทยและนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของสหรัฐอเมริการับรู้ความสำคัญไม่แตกต่างกัน

2. การรับรู้ของนิสิตเกี่ยวกับบุคคลที่ควรปฏิบัติหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียน แทนนักจิตวิทยาโรงเรียน

จากตารางที่ 3 ซึ่งพบว่า นิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาคาดหวังมากกว่า นิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาให้ครูแนะแนวเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านการประเมิน ด้านการให้คำปรึกษานักเรียน และด้านการสอดแทรก และพบว่า นิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาคาดหวังมากกว่า นิสิตในสาขาวิชา

ประถมศึกษาให้เพื่อนนักเรียนปฏิบัติหน้าที่ในด้านการสอดแทรกนั้น อาจเป็นเพราะเทคนิควิธีเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นวิธีพื้นฐานในขั้นต้นที่ชักจูงอย่างแพร่หลายมากขึ้นในโรงเรียนต่าง ๆ โดยให้นักเรียนเก่งช่วยเหลือดูแลนักเรียนอ่อนหรือนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียน ดังนั้นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งมีคุณลักษณะมากกว่านักเรียนระดับประถมศึกษาน่าจะมีแนวโน้มในการประสบความสำเร็จมากกว่าในการใช้ยุทธวิธีดังกล่าว ดังนั้น นิสิตในสาขาวิชามัธยมศึกษาจึงคาดหวังมากกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาให้เพื่อนนักเรียนปฏิบัติหน้าที่ในด้านการสอดแทรก

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้เกี่ยวข้องควรให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนตลอดจนบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนแก่นิสิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษาเพื่อนิสิตเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ อันจะยังประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป

1.2 การวิจัยในครั้งนี้ได้ผลการวิจัยซึ่งพบว่านิสิตในสาขาวิชามัศึกษามีความเห็นควรให้ครูแนะแนวปฏิบัติหน้าที่ในด้านการประเมินผลและด้านการให้คำปรึกษานักเรียนมากกว่านิสิตในสาขาวิชาประถมศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการสรรหาคณาครที่ปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน แทนนักจิตวิทยาโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่นักเรียนในช่วงที่ยังไม่มีนักจิตวิทยาโรงเรียนในประเทศไทย และยังชี้ให้เห็นว่าผู้เกี่ยวข้องควรให้พัฒนาครูแนะแนวให้สามารถปฏิบัติงานด้านการประเมินและด้านการให้คำปรึกษานักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตชั้นปีอื่น ๆ นอกเหนือจากชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนเพิ่มเติมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตชั้นปีที่ 5 ซึ่งได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนแล้วเพื่อให้ได้ข้อมูลการรับรู้ของนิสิตได้ครอบคลุมและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2.2 เนื่องจากแนวโน้มในการก่อตั้งและพัฒนาวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนในประเทศไทยมีมากขึ้น ดังนั้นจึงควรศึกษาการเปลี่ยนแปลงหรือเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักจิตวิทยาโรงเรียนก่อนและหลังมีวิชาชีพนักจิตวิทยาโรงเรียนในประเทศไทย

รายการอ้างอิง

- วิชาการ, กรม. (2545). *คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- อมรวิชัย นาคทรพรพ. (2550). อมรวิชัยแต่งตั้งนักจิตวิทยาโรงเรียน. จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 26 มีนาคม 2550.
- Archwamety, T., McFarland, M., Livingston, W., & Tangdhanakanond, K. (2007). *American vs. Thai Students on Roles/Functions of School Psychologists*. Paper presented at National Association of School Psychologists Conference, NY, March, 2007.
- Boonruangrutana, S. (1987). School psychology in Thailand. *Journal of School Psychology*, 25, 277-280.
- Farrell, P., Jimerson, S. R., Kalambouka, A., & Benoit, J. (2005). Teachers' perceptions of school psychologists in different countries. *School Psychology International*, 26(5), 525-544.
- Farrell, P. T., Jimerson, S. R., & Oakland, T. D. (2007). School Psychology Internationally: A synthesis of findings. In S. R. Jimerson, T. D. Oakland, & P. T. Farrell. (Eds.), *The handbook of international school psychology (pp.501-509)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Hagemeier, C., Bischoff, L., Jacobs, J., & Osmon, W. (1998). *Role perceptions of the school psychologist by school personnel*. Paper presented at the Annual National Convention of the National Association of School Psychologists, Orlando, FL, April 1998 . (ERIC Document Reproduction Service No. ED 420 023)
- Jimerson, S. R., Graydon, K., Curtis, M., & Staskal, R. (2007). The international school psychology survey: Insights from school psychologists around the world. In S. R. Jimerson, T. D. Oakland, & P. T. Farrell. (Eds.), *The handbook of international school psychology (pp.481-500)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Magary, J. F. (1967). *School psychological services: In theory and practice*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Poulou, M. (2003). Reflections of pre-service psychologists on the role of the school psychologist. *School Psychology International*, 24(4), 378-393.

- Trice, A. (2007). *Psychology majors' knowledge of school psychology*. Paper presented at National Association of School Psychologists Conference, NY, March, 2007.
- Violato, C., Rattan, G., Gornall, M., & Perks, B. (1981). The role of Canadian school psychologists: Perceptions of a sample from the general public. *Journal of School Psychology, 19*(3), 222–225.
- Watkins, M. W., Crosby, E. G., & Pearson, J. L. (2001). Role of the School Psychologist: Perceptions of School Staff. *School Psychology International, 22*(1), 64–73.